

Redactioneel Tijdschrift Vervoerswetenschap

Voor u ligt het tweede nummer van het Tijdschrift Vervoerswetenschap van 2014. Dit nummer bevat vier artikelen, een discussiestuk over een proefschrift en de Europarubriek.

Het artikel van Simeon Calvert en Henk Taale gaat in op de noodzaak van Probabilistisch Modelleren voor Tactische en Operationele Analyses. Verkeersmodellen spelen een belangrijke rol bij plan- en evaluatiestudies. Veelal wordt hierbij naar de 'gemiddelde verkeersafwikkeling gekeken' (deterministisch) terwijl in praktijk de verkeersomstandigheden variëren. Simeon Calvert en Henk Taale benoemen in hun artikel aan de hand van literatuur en een case study naar DRIP's de risico's van het negeren van variaties in het verkeer bij de verkeersmodellering. Ze geven bovendien aan in welke gevallen een deterministische of probabilistische aanpak de voorkeur verdient, aangezien het gebruik van een probabilistisch model niet in alle gevallen noodzakelijk is.

Caspar Chorus voert in zijn artikel een kritische discussie over alternatieve beslisregels in mobiliteitskeuze-modellen. Sinds de introductie van het keuzemodellen-paradigma zijn nagenoeg alle modeltoepassingen in mobiliteit gebaseerd op de zogenaamde lineair-additieve nuts-maximaliserende beslisregel. Toch is er ook binnen het mobiliteitsonderzoek de laatste jaren in groeiende mate sprake van een interesse in alternatieve beslisregels met de verwachting dat deze alternatieve modelvormen leiden tot een hogere mate van gedragsmatig realisme, betere empirische prestaties, nieuwe gedragsinzichten en - uiteindelijk - beter mobiliteitsbeleid. Dit artikel presenteert een kritische discussie van relevante ontwikkelingen, en de beloften en beperkingen met betrekking tot de inbedding van alternatieve beslisregels in mobiliteitskeuze-modellen.

Het derde artikel gaat over de baten van comfort in het openbaar vervoer. Comfort is belangrijk voor reizigers in het openbaar vervoer, maar blijft onderbelicht in maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA's). Sinds het jaar 2000 nemen Nederlandse MKBA's wel steeds vaker verschillende reistijdcomponenten en drukte in het voertuig mee, maar diverse andere comfortaspecten ontbreken nog steeds. Ook is de berekeningswijze van deze baten vaak onduidelijk; uniformiteit in de aanpak ontbreekt. In het buitenland zijn voorbeelden van een meer integrale aanpak te vinden. Eric Kroes en Carl Koopmans pleiten er in dit artikel voor om meer elementen van comfort mee te nemen in de baten van investeringen in openbaar vervoer. Daarbij is volgens hen van belang dat de comforteffecten afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt en niet 'verstopt' blijven in reistijdcomponenten.

In het vierde artikel behandelen Enide Bogers, Tom Langerak en Stef Weijers de vraag wat een organisatie praktisch, maar ook verantwoord kan doen als zij duurzamer wil worden op het gebied van personenmobiliteit, of, met andere woorden, welke duurzame maatregelen genomen kunnen worden om een gedragsverandering plaats te laten vinden omtrent het mobiliteitsgedrag.

De auteurs gaan in het artikel op zoek naar een stap voor stap methode voor een organisatie om haar bereikbaarheid te verduurzamen. Dit artikel beschrijft aan de hand van de case Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, hoe een dergelijke aanpak kan worden vormgegeven.

De discussie over een proefschrift gaat in dit nummer over het proefschrift van Claudia Pani. Zij promoveerde in 2013 op het onderwerp 'Managing Vessel Arrival Uncertainty in Container Terminals'. Met behulp van 'machine learning algoritmes' ontdekte zij dat de factoren die het best de afwijking van de 'expected time of arrival (ETA)' verklaren, de scheepsgrootte, de locatie van de terminal, en weersgerelateerde variabelen zijn.

Tot slot gaat de Europarubriek van Patrick Verhoeven in dit nummer over de aanstaande verkiezingen tussen 22 en 25 mei om een nieuw parlement samen te stellen dat de volgende vijf jaar samen met de Europese Raad van Ministers vorm zal geven aan het Europees beleid. In de rubriek worden de prestaties van de afscheidnemende Vervoerscommissaris Siim Kallas geschetst op het gebied van infrastructuurbeleid, liberaliseren, de opheffing van grenzen voor scheepvaart en luchtvaart en duurzaam vervoer. Voor de nieuwe vervoerscommissaris zijn nog de nodige uitdagingen over. De nieuwe man of vrouw op de post zal volgens Verhoeven een goede bruggenbouwer moeten zijn.

De redactie wenst u veel leesplezier!